JACOBSSONS
Rikspatent
GJVER DET MÄSTA BRÖDET
AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans
FLINGOR
Fabrikanter A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.
(Även tillv. av Gummans Tvättpulver och Gummans Kraftskurpulver)

N:o 43. 4:de årg. 26 Oktober 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
Musiken — en makt. Av Ruth Almén.
Sextio gamla damer, av vilka endast tre använt tvål.
Hon — sådan han ser henne.
"Barbarens son".
Vidskepelse — eller vad? "Kristallskådning." Av ***.
Över- och underklass. Av Ragna Peters.
Insändarnes spalt: Bör man fordra mer av kvinnan än av mannen?
Bikten. Novell av Sören Voldberg. (översättning).
Lilith. Roman av Florence Warden.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Kandidatnomineringen till det engelska underhusvalet, som äger rum den 29 okt., är nu verkställd. Det borgerliga samarbetet i kretsar, där *en splittring* på detta håll skulle betyda seger för en arbetarekandidat, som eljes inga utsikter skulle ha, har blivit verklighet. Endast *en* borgerlig kandidat, högerman eller liberal, allt efter som stämningen bland väljarne är, uppställes i dessa kretsar. Det är i allmänhet liberalerna som fått vika för högermännen. Nu säger man emellertid, att det inte är så säkert, att väljarne rätta sig efter partiledningarnes beslut, utan att liberalerna, om man undanhåller dem en egen kandidat, hällre röstar med socialisterna än med de konservativa. Att de förstnämnda verkligen hoppas något sådant därom vittnar den vänliga ton MacDonald plötsligt i sina valtal anslagit mot liberalerna, vilka han vid fälttågets början i stället tillkastade stridshandsken.

MacDonald gör sig för övrigt dåligt i valstriden. Hans röst är hårt angripen, och han förmår tydligen icke anslå de rätta strängarna i den engelska folksjälen. Ibland verkar han nästan barnslig, som när han i Glasgow förhärligade sig och sina kamrater i regeringen, "detta utomordentliga fenomen till arbetarregering, som mött konungar och världens styresmän och som suttit till bords med dem, en arbetarregering som uppträtt med höghet och värdighet, som mött ambassadörer och Europas regeringschefer som jämlikar, denna arbetarregering som sänt sina representanter ut i världen och sett dem mottagas såsom statsmän — —"

Det ligger mera glad förvåning än stolt självkänsla i detta självberöm. Man förstår icke häller denna förvåning — det är det brittiska imperiet utlandet hedrat i regeringsmedlemmarnes person; det är hela saken.

Högern synes ha de bästa utsikterna i valstriden och man håller icke för otroligt, att detta parti skall återkomma till parlamentet starkt nog för att ensamt mer än uppväga alla de andra partierna tillsammans. Högerns ledare Baldwin synes under valkampanjen rikta sig icke mot liberalerna utan uteslutande mot socialisterna och arbetareregeringen.

Baldwin ifrågasätter icke regeringens fosterlandskärlek och goda vilja men väl dess kompetens att leda det brittiska världsväldet. Den förbiser stundens krav inåt riket sett för att i stället välva vackra planer för framtiden. Dess intresse är huvudsakligen riktat utåt, samlande sig kring internationella problem och sökande utländska efterföljansvärda föredömen för den engelska inrikespolitiken. — Detta passar oss icke, förklarar Baldwin och man förstår, att det engelska folket anammar hans manliga ord. Det strider mot vår historia, vår nationella värdighet. *England följer icke andra folk; dess uppgift är att leda världen!*

MacDonalds regering har fått en svår nöt att knäcka i Mossulfrågan. Denna gäller var gränsen skall gå mellan Turkiet och det av England behärskade området. Striden är icke av uteslutande ekonomisk innebörd, ehuru den ju också rör de rika oljekällorna i distriktet, utan har även ett betydelsefullt strategiskt inslag. Både engelska och turkiska trupper hava sammandragits till det omstridda området, och situationen har varit oroväckande. Frågan har emellertid nu, för avgörande, hänskjutits till Folkförbundsrådet, som skall sammanträda till extraordinarie session.

I Tyskland har den långvariga ministerkrisen lett till riksdagsupplösning. Man tvistade om vilka partier, som skulle vara representerade i regeringen utöver de tre borgerliga mellanpartierna, folkpartiet (moderat höger), centern (frisinnad) och demokraterna (radikala). En stark stämning fanns för en utvidgning åt höger, där de tysk-nationella stå, men denna plan rönte förbittrat motstånd hos demokraterna, vilka krävde en samtidig regeringsutvidgning åt socialisterna till.

Då enighet icke stod att vinna blev en riksdagsupplösning oundviklig. Folket i val får nu avgöra i vilken riktning rikets styrelse skall gå, åt höger eller åt vänster. Valet har europeisk betydelse — en stark förskjutning åt höger kan betyda käjsardöme i stället för republik, motstånd mot ententemakterna i skadeståndsfrågan i stället för den i Dawesplanen inneslutna uppfyllelsepolitiken.

Den franska utrymningen av Ruhr fortgår, vilket icke är utan inflytande på den tyska opinionen. Förhållandet mellan Tyskland och Frankrike synes friare och ljusnande.

De nordiska ländernas försvarspolitik är föremål för utlandets uppmärksamhet. Danmarks planer på avrustning gillas icke. Går planen igenom lämnas sunden oskyddade, vilket icke är i Europas intresse.

——::——

Göteborgs Idun

har sin nästa klubbafton, onsdagen den 29 oktober klockan 7,30 e. m., varvid föredrag hålles av den kända skriftställarinnan fru Mia Leche-Löfgren. Medlemmar, som vilja deltaga i klubbaftonen, torde meddela sig pr tel. 15688. Vi fästa även uppmärksamheten på att bibliotekets verksamhet börjar tisdagen den 28 dennes.

——::——

Musiken — en makt.

Av *RUTH ALMÉN.*

Är musiken en makt i ett folks liv, då är det också av vikt om denna makt brukas till att höja och lyfta, eller till att draga ned i försimpling och råhet. Dess skapare och utövare ha sitt stora ansvar, liksom litteraturens och de övriga bildande konsternas, som tala sitt stumma men mäktiga språk. Och som musiken i vår tid mera än förr blivit en hemmets och familjelivets egendom, sträcker sig det stora ansvaret i allt vidare kretsar och gäller icke minst ledandet av barnens strävsamma arbete vid inlärandet av "de första grunderna".

I Paris-pressen syntes en gång en enquête över frågan, om även mindre musik-begåvade barn borde få undervisning i detta ämne, då skolarbetet är så mångsidigt och krävande.

Frågan hade riktats till musici och lärare, och de flesta svaren voro jakande.

Också där blott ett mycket litet anlag funnes, kunde genom odlandet av detta lilla frö en bättre förmåga vinnas att njuta av och förstå musik, även om de flesta som vuxna alldeles lade bort att spela själva och endast lyssnade till den. — Detta där anlaget är *litet*. Men naturligtvis vore det bortkastad möda att arbeta med sådana barn, som i musiken endast hörde ett buller, vars skiftningar de icke hade minsta möjlighet att förstå. Erfarenheten hade dock visat, att sådana fall voro mycket sällsynta, och att anlaget liksom kunde "lockas" fram. Ett barn har dessutom nytta av att lära den minutiösa noggrannhet, som riktig notläsning, riktig takt, fin nyansering, bokstavligt aktgivande på varenda liten prick, vartenda tecken i noterna fordrar. Och det har nytta av att lära den självkontroll, som det tåliga och långsamma övandet kräver, om det alls skall kunna bli tal om något resultat. —

Men om vi jaka till att musiken är en makt av stor kulturell betydelse, måste vi också erkänna, att om denna makt missbrukas, betyder det nedsättning av ett folks utvecklingsmöjligheter till det goda. Därför är valet av musik och sång en så oerhört viktig sak.

Att undervisa i musik kan vara en stor och skön uppgift, när man nämligen mäter den med ideella mått. Men då blir den, liksom allt ideellt, ofta en kamp mot det krassa och dåliga. Men den som kämpar däremot med entusiasm och kärlek till saken, har nästan alltid den glädjen, att eleverna, som ifrån början vants att endast spela det som är gott, också lära sig förstå och älska det.

O, att få tända ett stort bål av alla gemena slagdängor, all vidrig Nick Carter-musik!

Hur långt den modärna musiken än må nå: ingen växer någonsin ifrån det gamla goda, ingen har ännu hunnit förbi Bach och Beethoven! Schumann råder till att låta Bach vara "dagligt bröd". Och det är framför allt sund föda!

*

Vad är då musiken?

"O, holde Kunst, in wiefiel grauen Stunden —"

Allt är långt ifrån sagt i dessa ord: "O, hulda konst, i huru många dystra stunder —", även om man spinner vidare på just denna tråd. Men därmed är antytt musikens förmåga att draga oss bort från vardagligheten, från våra egna, ofta kring sorger och motgångar kretsande tankar, och liksom låta vår själs mulna himmel åter välva sig hög och ljus över oss.

Och får den hjälpa oss till detta, då är den sannerligen en gåva av Gud, värd vår tacksamhet, värd att odla och att offra för!

Och *vad är en konstnär?*

En konstnär är den som älskar det sköna var det uppenbarar sig, som ur sitt innersta tvingas att söka ge uttryck däråt, och som ofta finner det vackert som andra finna fult, och tvärtom. En konstnär må därför dikta varmt och fritt ur sitt eget hjärta såsom han känner och drömmer, och icke låta nedslå sig av kritik varken från höger eller vänster — den må vara aldrig så välment eller illasinnad — utan helt enkelt vara sig själv. Han skall komma ihåg, att konst och kritik äro två skilda saker. Det som skapar en konstnär: barnasinne, förmågan att beundra, att hänge sig åt en stor tanke, en skön dröm; en brinnande entusiasm som icke väjer för att offra sig om så fordras: detta allt är egenskaper, som en kritiker väl knappast får lov att vara i besittning av. Därför skall en konstnär arbeta under känslan av ansvar och ställa sig ansikte mot ansikte inför det som allena bör döma honom: idealet och hans samvete, utan att låta störa sig av det som möter honom utifrån, från människor. Och är han än ensam — och hur många konstnärer ha icke fått pröva på att vara det! — har han aldrig fått erfara vad det vill säga att få ett gott handtag eller en hjälp i sitt arbete, har han ingen inflytelserik släkt och bara fattiga vänner — (nej, det är icke *bara!*) — ses han därför över axeln av sådana, som ingen aning ha om vad ett liv i mörker och kamp för existensen och konsten *samtidigt* betyder: han skall *ändå* fortsätta att skapa fritt och varmt ur sitt eget hjärta, såsom han känner det den lilla tid han har. — Varför? — Ty *han kan icke annat!*

——::——

Göteborgs Diskussionsklubb

inleder sitt arbetsår i morgon med en sammankomst i Kvinnliga kontoristförbundets lokal kl. 7,15 e. m. Diskussionsämnet för aftonen är *Hållning och arbetsställningar i vardagslag.* Inledare är fru Ruth Liljeblad-Kylberg. Nya medlemmar kunna vinna inträde. Årsavgift endast kr. 2,50. Efter sammanträdet är gemensam tésupé à kr. 1,50.

——::——

Sextio gamla damer, av vilka endast tre använt tvål.

Ovanstående uppseendeväckande rubrik hör ihop med en artikel i den amerikanska tidskriften "Atlantic Monthly".

Om vi tänka oss tillbaka till Evas dagar, förefaller tidsperioden däremellan och innevarande stund enorm.

Och dock, säger författaren till ovannämnda artikel, mr Thoreau, skulle sextio hundraåriga damer, en från varje århundrade, om de hölle varandra i hand bilda en kedja, vars yttersta länkar skulle utgöras av nutidskvinnan och Eva.

Om dessa sextio gamla damer samlades till ett kafferep, skulle deras manér ge oss en djup inblick i människosläktets utveckling, deras toaletter skulle utgöra ett skådematerial ifråga om de kvinnliga moderna, till vilket intet museum i världen skulle kunna uppvisa ett motstycke och deras skvaller skulle vara ingenting mindre än världshistoria!

Det är häpnadsväckande att tänka att av dessa sextio gamla damer endast tre känt till och använt tvål, detta icke blott för hygienen utan även för den kvinnliga skönheten och attraktionsförmågan så oumbärliga toalettmedel.

Den gamla kvinna som var moder till Kristoffer Columbus är den femte i ordningen från nutidens kvinna räknat, och hon tog sig sitt sommarbad utan något annat rengöringsmedel än vattnet varefter hon gned sig torr med en grov linneduk!

Den tjugonde i raden är Cleopatra, vars badmetod är fullständigt känd. Det är en populär föreställning, att essencerna i hennes bad utgjordes av ett tvålliknande ämne. Religionen föreskrev visserligen bruket av oljor, men själva rengöringsmedlet var fin vit sand, varmed tjänarinnorna gnedo sin härskarinnas kropp. Den prosaiska sanningen är sålunda, att denna förnäma dam skrapades ren. Såpfabrikanterna hava ingen rätt att ge sina fabrikat Cleopatras namn. Denna rätt tillkommer i långt högre grad sandpappersfabrikanterna!

Sköna Helena är den trettionde i raden av de gamla damerna. Varken historien, legenden eller konsten har förrått den toaletthemlighet, som ligger bakom hennes skönhet och bländande hy. Om Susannas bad veta vi däremot att dess element voro häpnad och förtjusning.

Av våra närmaste kvinnliga anförvanter i rätt uppstigande led var det antagligen först vår mormors mormor, som vid sin toalett använde något såp- eller tvålaktigt rengöringsmedel. Eller låt oss säga vår mormors mormors mor. Där måste gränsen i alla händelser dragas. Dessförinnan voro kvinnorna (och männen) barbarer i renlighetshänseende.

——::——

Hon — sådan han ser henne.

— Det skulle, vågar jag påstå, finnas flera lyckliga äktenskap i denna vår av kärleks-ärr märkta värld, om kvinnorna ville grundligare övertänka livsproblemet än vad de göra, skriver Arthur Stringer i Sunday Express, och det skulle vara mycket mindre bitterhet mellan könen, om mannen endast kunde lära sig att vara en smula mindre blint ridderlig mot kvinnan.

Det började för länge sedan. Det tog i själva verket sin början, när den förhistoriske mannen lämnade sin hustru eller sina hustrur kvar i grottan, medan han själv drog ut i urskogen för att skaffa björnkött till hushållet. Det fortsatte när han lärt sig att förfärdiga verktyg och med deras hjälp odlade den mark, där han förut gått på jakt. Han var icke längre en nomad utan kunde installera sin svagare kamrat i ett hem, visserligen primitivt men dock hennes eget.

Kvinnan, medveten om att hon vunnit ett hem och en make genom sina personliga företräden började med konstlade medel bättra på sitt utseende. Hon klädde sig icke längre endast för värmens skull utan även för att bedåra. Hon gjorde sina kläder vackra och utmanande. Hon prydde sin person med blixtrande stenar och glänsande metallstycken. Hon inhöljde sina spädare muskler i fjäder och pälsverk. Hon målade sitt ansikte med jordfärger och färgade sitt hår med växternas saft.

Men samtidigt med dessa förändringar i yttre måtto omvandlades hennes sinne och själ.

Först blev hon en varmblodig och sensuellt eggande kamrat i skog och mark, och sedan gjorde hon sig söt för en övermodig och alltmera tyrannisk husfader, benägen både att giva sitt obehärskade lynne luft och att betrakta sig själv som den starka eken, kring vilken hon den svaga vinrankan slingrade sig.

Trots sitt goda förstånd har mannen aldrig kommit att tänka på, att vinrankan inte gör den starka eken den ringaste nytta. Han har både förlåtit och uppmuntrat kvinnans dåraktiga sätt att kläda sig. Han har tillåtit henne att betrakta sin skönhet som en värdefull tillgång. Han har låtit sin manlighet indirekt förhärligas genom att uppmuntra henne att framhäva sin hjälplöshet. Han har gjort henne till ett förevisningsobjekt av vars yttre man kan utläsa den framgång hennes make haft i sitt arbete, först som insamlare av snäckskal och tigerklor, sedan av guld och diamanter.

Ju högre en kvinna stiger på samhällsstegen desto mer synes hon närma sig sina primitiva oldmödrar. Hon fortsätter att inhölja sin kropp i djurhudar. Hon försöker blända mannens ögon med glänsande metallsaker och lysande stenar, framgrävda ur jorden, hon pryder sig med plymer och fjädrar, rövade från fåglar, hon hänger ringar i sina öron

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

EKZEM
borttages absolut av Skin craem 5:50 pr burk. Dessutom rekommenderas mina välkända behandlingar för händer och ansikten.
Ansiktsmassös WILHELMINA THOLIN.
Obs.! Flyttad till Vasapl. 2 2:dra vån. hörnet av Parkgatan.
Tel. 3934.

och ger på konstlad väg sina fingernaglar en onaturlig glans.

Hennes hårmassor äro falska, och hon nedlåter sig till att utgiva de kemiska ämnen varmed hon målar sina läppar och kinder för att vara hälsans glöd. Hon ändrar sin kroppsform för att få den att passa till modets alla tyranniska nycker. Hon glömmer sin naturliga blygsamhet och frossar i blottandet av sin kropp, när allmänna meningen sanktionerar detta bruk, det må nu vara vid badstranden eller på hovbalen.

Dessa intagande kvinnor hava tyvärr också kvar ett inslag av stammödrarnes grymhet — det bekymrar dem icke det minsta, att deras aigrette är blodbeständkt och att fem gånger tjugu små hermeliner ljutit en kvalfull död för att förse deras eleganta päls med dess skinn.

Men Gud välsigne kvinnans själ — vi ha ju erkänt, att hon har en sådan — det är mannen själv som gjort henne till vad hon är. Han får nu bära konsekvenserna.

Det dröjer kanske ännu länge; men kvinnan håller på att, om än långsamt, vakna ur sin sömn. Hon kommer i framtiden icke att låta exploatera sig av dem, som skapa modet, hon kommer att kräva, att det skall finnas en förnuftig mening i hennes klädedräkt och att hennes skönhet icke skall vinnas på konstlad väg.

Hon har upptäckt att hon har egna ben att stå på och gå med, och hon tränar ivrigt för att ute i livet hålla jämna steg med sin manlige medtävlare. Hon håller på att lära sig att sysslolöshet är den svåraste formen av jordiskt elände, och hon är besluten att föra till seger den strid hon börjat för rätten att verka.

Under otaliga århundraden var hennes liv mödosamt, arbetsfyllt, hårt och kraftigt. Instinkten att tjäna är djupt rotad i hennes sinne. Och mannens kostsammaste, mest oerhörda misstag har varit att han förbisett kvinnans ofantliga och orörda dolda förråd av mod, av tålamod i lidandet, av offervilja gentemot släktet, av trohet till en ledare och kamrat, som icke alltid gjort sig förtjänt av en sådan tro och lydnad.

——::——

En av de känslor som hos mannen bäst bevarar hjärtats adel är aktningen för kvinnan.

P. Janet.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

"Barbarens son."

Ett märkligt svenskt original.

Vår bokmarknad har i dagarna riktats med ett nytt svenskt original, som redan tilldragit sig en del berättigad uppmärksamhet. Det är Hilma Angered-Strandbergs från Hugo Gebers förlag utgivna arbete "Barbarens son".

Att skildra en konstnärs kamp för verket är en vansklig uppgift, inför vilken många kommit till korta. Det vill till att problemet, såsom i Hilma Angered-Strandbergs bok, blir ett problem på liv och död för att man skall kunna övertygas om att mycken äkthet och sanning kan avvinnas även detta typiska l'art pour l'art-ämne.

Det är ganska sällsamt att en kvinna skriver en bok som denna. Och ännu ovanligare att hon skriver den vid en ålder, då hänförelsens eld flammat ut hos flertalet människor, och ungdomens kamp för idealen oftast ter sig litet löjlig mot bakgrunden av verklighetens nyttiga och illusionslösa värld. Men allra märkligast är att denna bikt om en sann och ärlig konstnärs kamp för sitt verk, som Hilma Angered-Strandberg flyttat över på sitt alter ego, bildsnidaren Giovanni, tillkommer i en på alla andliga värden så ända in till urarvanöd blottad tid som vår.

Man bör taga alla dessa omständigheter med i betraktande för att förstå att detta så föga opportuna arbete fullbordats icke blott "til Lyst" utan på grund av en djup, samvetsöm diktarnaturs oavvisliga behov att tala ut i egen sak. Såsom Ellen Key påminner om i sitt sympatiskt skrivna företal till boken stod Hilma Angered-Strandberg i slutet av förra seklet som den "näst Selma Lagerlöf betydelsefullaste kvinnliga diktaren av dem som nådde sin höjd på 1880- och 1890-talet." Mången erinrar säkerligen ännu hennes utmärkta debut "Västerut" samt de uppmärksammade skildringarna "Den nya världen", "På prärien", "Från det nya och gamla landet", som hon utgav efter återkomsten från en tioårig och prövande vistelse i Amerika tillsammans med sin make, målaren Hjalmar Angered.

Författarinnan har nu länge varit tyst. Stora förluster och sorger och en bruten hälsa ha lagt sin hämsko på hennes rika begåvning. Bland det senast synliga av hennes hand märktes en skildring i Ord och Bild 1917 under titeln "Klosterklockan", vilken 7 år senare befinnes utgöra första kapitlet i den nu utgivna "Barbarens son".

Att närmare ingå på Giovanni, bildsnidarens kamp mot högmod och frestelser för att i sanning och ödmjukhet få bliva ett värdigt redskap för Guds vilja är knappast möjligt. Man får gå till boken själv och däri följa hans väg ned i och över djupen. Den som förmår att göra det i samma anda som boken är skriven och för en stund göra den kämpande bildsnidarens sak till sin egen skall icke ända den törniga vandringen utan vinning.

—e.

——::——

En man, som är lycklig i sitt hem, är också alltid en god människa, en god medborgare, en god kamrat.

C. M. Wieland.

Primadonna-Korsetten

Den infällda gummiresåren upptill i midjan, borteliminerar skadligt tryck på ömtåliga organ. Medgiver full rörelsefrihet.
Bästa Sportkorsett. — Kontorskorsett.

PRIMADONNA B ..... Kr. 2.90
Prima silvergrå satin med 2 strumphållare.
PRIMADONNA A..... Kr. 3.90
Prima garnfärgad dräll, i rosa och ljusblå, med 4 strumphållare.
PRIMADONNA C..... Kr. 4.90
Prima vit battist med infällda silkeresårer i midjan och 4 strumphållare.

A. JÖNSSON & CO.
50 KUNGSGATAN 50
Filialer: Linnégat. 20 — Carl Johansgat. 13 — Övra Husargat. 4

Vidskepelse eller vad?

"Kristallskådning."

Av ***.

En tillfällighet lade i min hand en stor utländsk tidning, vars otaliga artikelrubriker blicken flyktigt och ointresserat överfor.

Plötsligt fängslades min uppmärksamhet av en överskrift *"Varför jag tror på kristallen"*. I artikeln därunder förklarade en känd författare varför han gjorde det märkliga, som angavs i rubriken.

För att förstå saken måste man emellertid ha reda på vad "kristall" och "kristallskådning" är. Dessa begrepp höra till ockultismen, d. v. s. läran om hemliga själskrafter, hittills oförklarade naturfenomen o. d.

"Kristallen" är en kula alltigenom bestående av klart genomskinligt glas och stor ungefär som en duktig snöboll.

Vid "skådningen" låter man kulan vila på ett för ändamålet särskilt gjort svart trästativ, en svart sammetslapp eller dylikt. Det bör vara ljust och upplyst i rummet, men strålarna från själva ljuskällan, fönstret eller den elektriska lågan, få icke falla direkt in i glaskulan.

"Den skådande" slår sig ned i en bekväm stol, låter sina muskler slappna och försätter sig i ett tanketomt och lugnt avvaktande sinnestillstånd, ett sådant då dagsmedvetandet vilar och undermedevetandet i dess ställe flyter upp och träder i verksamhet.

Det är icke ett tillstånd av dröm utan av verklig vaka men med aktiviteten fullständigt avspänd ifråga om både kropp och själ. Man väntar helt enkelt på något och ser uppmärksamt och utan ansträngning in i glaskulan, där detta "något" skall komma att utspelas.

För det stora flertalet experimenterande händer det helt säkert ingenting alls — de hava icke "klarseendet" antagligen sällsynta gåva. Men en och annan av de få utvalda får bevittna sällsamma ting.

I stället för att vara genomskinlig och speglande synes kulan efter hand antaga en mjölkvit färg. En dimma rör sig därinne i böljande vindlingar. Så skiftar kulan färg, den blir rosafärgad, grönaktig, svart — en ridå ryckes liksom undan, och man tycker sig se in i en levande miniatyrvärld med snabbt växlande bilder, ett stormpiskat svallande hav, ett leende landskap, en rumsinteriör, ett gatuparti, scener ur människolivet o. s. v. Ibland synas dessa tavlor rullas upp nyckfullt, sammanhangslöst och utan att det är möjligt för den iakttagande personen att sammanfoga bildserien till något begripligt helt. I andra fall finnes både ordning, sammanhang och verklig mening däri!

"Kristallskådningen" har tagits i den modärna spådomskonstens tjänst och torde i rätt stor utsträckning användas i stället för utläggning av spelkorts-"stjärnor" och tydning av handens linjer. Allt detta låter fruktansvärt vidskepligt och löjligt, men låt oss komma ihåg, att det bredvid dessa enkla och föga förtroendeingivande spåkvinnor, som prata en massa oklart och betydelselöst nonsens, dock funnits andra, vilka av allt att döma verkligen ägt klarseendets underbara förmåga, t. ex. den märkliga franska spåkvinnan Lenormand och vår egen Pythia, mamsell Arfvidsson, som levde på Gustaf den III:s tid och då lät mycket tala om sig.

Det är helt säkert icke i korten, icke i handen, icke i kristallen, som de med spådomsanda utrustade *se* vad de berätta och förutsäga utan det antagliga är, att de omedvetet försätta sig i ett tillstånd av klarseende "trance", icke så djup men dock nära besläktad med den trance som är känd från spiritistiska seancer, och vars under bl. a. en så vederhäftig person som den engelske vetenskapsmannen professor Oliver Lodge oförbehållsamt vitsordat.

Den i inledningen till denna artikel nämnde författaren, Guy C. Pollock, inleder sin deklaration med några ord om sig själv. Han är skeptisk — hans förstånd är kärft logiskt och hans tanke älskar klarhet. Men han är också fallen för övertro — han har ett undermedvetande, ett hjärta som kan sönderslitas av förtvivlan och upplyftas av hopp, ett "något", som kan bringas till tårar av musiken, dramat, litteraturen och som finner tröst i religionen, sträckande sig efter det ogripbara. Han tror på underverk. Hända icke sådana varje dag? frågar han. Solen går upp, våren berör jorden, träden sticka ut sina löv och män födas av kvinnor — —

Mr Pollock berättar att han vid tre olika tillfällen besökt spåkvinnor. Vid två av dem spåddes han i handen och vid det tredje förekom kristallskådning.

Första gången ligger ett tjugutal år tillbaka i tiden. Sibyllan berättade på ett detaljerat sätt vad han till dato upplevat och förutsade hans framtid. Det mesta av vad hon sade överensstämde med sanningen eller besannades av senare händelser.

Hans andra besök hos en spåkvinna har ägt rum i dagarne. Även hon kunde detaljerat och sanningsenligt redogöra för hans framfarna liv och händelserna, som hon skildrade, kommo i kronologisk ordning. Hon beskrev därjämte ingående hans karaktär, angav hans livsintressen och de inre stötestenarna på hans livsväg. Även framtiden förutsade hon.

Mr Pollock var ännu icke övertygad och han beslöt att söka fånga spåkvinnan i en fälla. Han sände till henne en dam, vars öde var på det intimaste sammanvävt med hans eget. Vore sibyllan verkligen en sanningssägerska borde den spådom denna dam kunde förvänta i alla väsentliga delar överensstämma med den han själv mottagit. Så skedde!

Önskande ytterligare ett bevis gick mr Pollock till ännu en spåkvinna och fick här spådomen upprepad.

Det är därför han tror på "kristallen"!

Den som skriver detta har själv vid ett tillfälle hört två spådomar av överraskande exakt innehåll.

En annan egendomlig historia återges här.

En vän till mig, en dam, befann sig på resa på kontinenten. Tiden före världskriget. En tillfällighet förde henne till en liten fransk stad, där hon stannade endast några timmar. En annan tillfällighet kom henne att besöka en för sin skicklighet känd spåkvinna, vars adress hon, likaledes av en tillfällighet, just fått av en främling.

Resande på staden och utan att känna en enda människa där, var den ifrågavarande damen naturligtvis fullständigt obekant för spåkvinnan.

Med sina solkiga kotlappar kastade denna ut den ena "stjärnan" efter den andra och med stöd av "vad hon såg i korten" berättade hon en mängd saker och ting, som gästen verkligen upplevat, och hon lyfte väl också en smula på framtidens förlåt.

Men under allt detta föreföll det, som om hon varit rov för en viss oro, en viss rådvillhet, som om hon haft något på hjärtat, men icke vågat fram med det.

Slutligen efter en ny och sista "stjärna" överväldigade henne emellertid nyfikenheten och vänd till främlingen utbrast hon häftigt:

— Men vem *är* ni då, madame? Jag ser er i den mest förnäma krets. Det är inte bara den högsta adel, utan furstar och prinsar, medlemmar av kungahus! Och ni rör er icke som en tjänare bland dem utan som en likaberättigad!

Den spådda damen, som var klädd

Krantz
ALLT FÖR ALLA
I MODELLER

BÄST AV ALLA
I SLITSTYRKA
äro
VISKAFORS
GALOSCHER.
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET, VISKAFORS
SVERIGES ÄLDSTA GUMMIFABRIK.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

Stor Höst-Realisation
pågår nu.
Broderade *Voiler*, *Bomullstyger*, *Satiner*, *Foularder*, kulört *Moll*, *Ylle* och *Bomullsflanell*, slät *Voile*, kulört, i alla färger, *Gardiner*, kulört *Rips* och *Panama* för gardiner, *Badrockstyger*, *Broderier*, finare *Damunderkläder*, *Näsdukar* samt
BLUSAR.
Allt utsäljes så långt förrådet räcker *enormt billigt.*
FRIBERG & ANDERSON
Kungsportsplatsen 1. *Telefon 7235.*

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

Förlovar
eller
Gifter
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS
MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Begär alltid
Kobbs
Thé

KONSTFLITENS MÖBLER, MÖBEL-TYGER, GARDINER OCH MATTOR
skänka hemtrevnad.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan Göteborg

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné: KATARINA II.
Varje afton, utom onsdag, kl. 8: SUSANNAS HEMLIGHET och CAVALLERIA RUSTICANA.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8—10,10: DON GIL med gröna byxor.
Lustspel av Gabriel Tellez.
Musik av Christian Lehusen.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30: Billighetsmatiné: NYGIFTA.
Varje afton kl. 8: MOTVIND. (Sista veckan).

Lilla Teatern.
Söndag kl. 1,30 Matiné: BRÖLLOPET PÅ SOLÖ.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9: övriga dagar kl. 8: JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

LORENSBERGSTEATERN
uppför om söndag som matiné
VI Ä' ALLA LIKA
klockan 6—8
Denna tidsförändring har vidtagits för att tillmötesgå publikens önskan.

Korsett P. D. är, som bekant, det bästa fabrikat som existerar och är i förhållande till kvalité och modeller överlägset varje annat korsettmärke. Pris fr. 3:90 uppt. 45 kr. Enda importör i Sverige. **SIDENHUSET**

i en enkel resdräkt, och vars yttre sålunda icke kunnat väcka någon tanke i antydd riktning hos spågumman, reste sig skrattande och sade:

— Ni har rätt. Det förhåller sig alldeles så som ni säger.

Någon förklaring gav hon icke den konsternerade franska sibyllan, men *här* lämnas den!

Damen i fråga, svensk till nationaliteten, var som sjukgymnast knuten till ett ungerskt furstehus, befryndat med regerande furstehus och ägande fabelaktiga rikedomar. Hon gav husets enda dotter, en liten sjuklig prinsessa, gymnastik och behandlades liksom dennas guvernanter samt de unga prinsarnes guvernör och lärare fullständigt som medlem av familjen. Alla deltogo de i de stora, lysande fästligheter furstepparet gav särskilt under jaktsäsongen, och i vilka allt vad dubbelmonarkien ägde av förnämiteter ända upp till kejsarhusets medlemmar brukade deltaga som gäster.

Det är uteslutet att spåkvinnan läste detta *i korten*.

Både här och i mr Pollocks fall liksom alltid i fråga om detta slags klarseende torde *"telepati"* förekomma, d. v. s. en omedveten tankeförbindelse från undermedvetande till undermedvetande. Spåkvinnan — under förutsättning att hon är ett verkligt medium — står i omedveten rapport med den spådda personens själsliv, läser i hans minne vad han genomlevat, läser också hans tankar, hans planer för framtiden, ser i vad mån han äger förmåga att bringa dem till verkställighet och kan med stöd av allt detta både berätta om hans framfarna liv och även på ett ungefär förutsäga hans framtid. Själva den kraft, som "klarseendet" är, känna vi icke, vi se endast dess arbetsresultat, hemlighetsfullt och oförklarligt.

—::—

Teater.

Lorensbergsteaterns goda nyhet.

I dag anordnar Lorensbergsteatern matiné till nedsatta biljettpriser varvid succèsprogrammet "Vi ä' alla lika" uppföres. Teatern kommer denna säsong att förlägga sina matinéer till kl. 6 e. m., därigenom tillmötesgående publikens söndagsvanor. Den hoppas att arrangemanget kommer att vinna gillande. Söndagarnas kvällsföreställningar komma till följd av denna tidsförändring att börja kl. 8,15 e. m.

—::—

Över- och underklass.

Man skulle inte tro att begreppet fanns längre i vår nyskapade värld. Åtminstone inte hos nyskaparna själva. Till dessa måste jag efter några månaders samvaro även räkna min husassistent. Hon har nämligen förklarat sig vara en rättrogen adept till jämlikhetsläran.

— Tror inte fröken, sade hon en dag, att jag känner mig precis lika god som vem som helst annan, fastän jag tjänar? Jo för allan del. Till exempel fruarna och fröknarna som umgås här. De ha visserligen dyrbarare kläder och ledigt om förmiddagarna, men vad är det mera med det! De äro ju i alla fall bara stackars dödliga människor precis som en annan.

— Naturligtvis, svarade jag saktmodigt, under dödens synvinkel äro vi alla synnerligen lika.

— Ja, jag sätter mig icke ned för en enda av dem, fortfor hon hetsigare. Vi ha alla vårt människovärde, skurmadamen precis lika mycket som landshövdingskan.

Hon skulle ha fortsatt att lätta sitt hjärta, om icke — lyckligtvis — telefonen i detsamma avbrutit hennes filosoferande.

Min husassistent svarade. Det ingår i hennes åligganden att tjänstgöra som en slags vågbrytare vid telefonen, när jag önskar vara i fred för yttervärldens svall och brus. Till min förvåning såg jag henne plötsligt sjunka ihop från sin stolta jämlikhetsställning till en ödmjuk och servil, och hörde henne med en ny, för ögonblicket anlagd, obeskrivligt underdånig röst flöjta fram ett långsamt, stilla: "Var god och dröj!"

— Vem är det? frågade jag.

Hon räckte mig luren och nämnde högtidligt viskande namnet på en ansedd dam i samhället. Och sannerligen tror jag inte att människan nästan neg i sin förtjusning.

Nå! Det lilla intermezzot ägde rum klockan 9,45 förmiddagen. Klockan 6 skulle jag se ett par goda vänner hos mig på middag. Gamla goda kära konstnärsvänner.

Konsten har ingenting att betyda i vår tid. Det var längesen mitt konstnärspar hade tavlor på "Salongen" och kunde räkna honoraren i tusenlappar för sina dukar. Och jag rodnar av harm å hela min tids vägnar, när jag bekänner min övertygelse vara, att en middag numera för dessa en gång så firade konstnärer betyder något mer än enbart en liten förlustelse.

Jag tog själv emot dem i tamburen. Jag hjälpte dem själv av med ytterkläderna. Uppriktigt sagt unnade jag ingen annan detta nöje. Jag såg, att han hade en gammal och för vid bonjour, och att hon bleknat bort i sin mörka klädning, men i mitt hjärta rådde högtid. Ty för mig voro de förnäma gäster, äkta hellener, stolt höjda över hårda och bittra öden.

Vi bänkade oss kring bordet. Vi åto och pratade. Min husassistent kom och gick. När ölet bars in, flög tanken genom mitt huvud: varför serverade hon det icke? Men vi togo muntert var sin flaska och hällde i för varandra.

Efter smörgåsbordet kom fisken. Det var gädda. Jag såg min mörkklädda gäst göra en liten rörelse av förbidan. Men min husassistent bjöd icke omkring, utan ställde ned fiskfatet vid min sida.

— Kanske menar hon att jag skall skiva fisken, tänkte jag en smula förvånad. Det hade ännu icke hänt att en gäst icke serverats vid mitt enkla bord.

Kötträtten kom. Även den anbragtes bredvid mig. Men då stack det till i mig. Ty det låg i rörelsen något — något som kom mitt blod att koka. Och det fanns samtidigt hos mina gäster en snabbhet i uppfattningen som tvang mig till behärskning. Jag höll därför god min och låtsade som om allt tillgick som det brukade göra i mitt oansenliga hus.

Men när middagen var över, och mina gäster försvunnit, gick jag ut i köket och frågade min husassistent vad hon egentligen menat med att icke servera.

Hon skakade ut disktrasan och såg på mig, icke elakt, icke överlägset, men leende i hägn av en makt, varemot själva gudarna kämpa förgäves och svarade:

— Vad i all världen tror fröken att så'na fattiglappar bry sig om det! Jag vet väl genom fru B:s jungfru hur bedrövligt de ha det. Han har ju till och med gått som vanlig plankstrykare för att få ihop till en bit mat i huset.

— Plankstrykare! sade jag med spelad häpnad. Skulle det inte duga! Behöver en sådan man "sätta sig ned" för någon annan! Han måtte väl ha sitt människovärde i precis lika hög grad som exempelvis en landshövding.

Då sneglade hon på mig och blev blossande röd.

— Och hädanefter, fortfor jag, servera vi middagarna efter de principerna här i huset.

Hon kunde ingenting svara. Jag hade slagit henne med hennes egen lära. Må hon i tystnaden vidare fundera över, hur olika den verkar i teori och praktik.

Ragna Peters.

—:—

Insändarnes spalt.

Bör man fordra mer av kvinnan än av mannen?

Artikeln med ovanstående rubrik i n:r 40 av Kvinnornas Tidning har tydligen intresserat vår läsekrets och framkallat en del genmälen. För veckan införa vi här nedan ett av de sakligare ibland dem. Vår insändarinna skriver:

Jag kan mycket väl förstå, att sign. Portia, som i sitt yrke har många tillfällen att lära känna, olyckliga, övergivna kvinnor, kan bliva upprorisk mot männens samvetslöshet och allmänna opinionens till synes orättvisa dom över kvinnornas moral.

Men, jag är rädd, att det hela bedömts med en viss partiskhet i alla fall.

Det är ju självklart, att när en kvinna får höra en olycklig medsyster berätta om sin förförares falskhet, hon bliver hätsk mot mannen — och så dömer hon honom "skyldig" utan att ens känna honom kanske.

Är det rättvist? Jag tager inte mannens försvar i ovannämnda exempel, men inte heller kvinnans.

Ni talar om sann kvinnlighet, den som uppenbarar sig varhelst en kvinna i sann moderlighet kämpar för det svaga och rättslösa mot okunnighet, våld och lögn — för kunskap, broderskap, barmhärtighet och sanning.

Det är mycket vackert tänkt och sagt, men sign. får inte låta känslan för de svaga, okunniga medsystrarna taga överhanden över — *broderskap* och *sanning!*

Man måste se alldeles opartiskt på denna ömtåliga sak, kvinnornas och männens moral, för att vara *rättvis*.

Det är alldeles sant, att kvinnorna få lida mest för ett begånget felsteg. Men det beror inte alls på, att samhället bär den manliga självhävdelsens prägel och att mannen för den skull går fri.

Nej, det beror på något annat, något mycket djupare, allvarligare.

Det beror på, att kvinnan av en högre makt är danad till det för henne heliga moderskallet. Och därmed har hon ett stort ansvar för sina handlingar.

När hon nu frivilligt utsätter sig för faran att missbruka den heliga gåvan, när hon utan ansvarskänsla för det liv hon tänder, endast följer sina lägre instinkter, må hon då också få stå till ansvar för det.

Hur skall man begära, att männen skola högakta en sådan kvinna?

De se ju snart hurudan hon är — och de behandla henne också därefter. Och därav måste även deras ansvarskänsla taga skada, och så växa de unga männen sig in i samma uppfattning.

Och så är moralen, som den är.

En man bör naturligtvis även tänka på, vad han bringar kvinnan för skam, men man kan inte begära att hans rättskänsla i detta fall skall vara bättre än hennes. Han kan inte förstå vad begreppet "mor" innebär.

Allt beror på kvinnans vilja. — Är den ond — ja, då blir allt av ondo.

Jag vet många, som skulle vilja säga till försvar: "Hon älskade honom".

Tack så mycket! En kvinna, som älskar, är inte i stånd till en låg handling, allraminst om det skulle gälla hennes ofödda barn.

Faktum är, att kvinnan har stor makt över mannen.

Varför skall hon bruka den så illa, att hon blir utsatt för hans förakt och måste *försvara* sig med att skylla skulden på honom?

Handla, man som kvinna, så, att ingen orsak finns till försvar utan endast till erkännande av varandras förtjänster!

Moralen i världen blir inte bättre, om man dömer och straffar.

Den skulle kunna räddas genom kvinnornas goda vilja. — Finnes den?

Fru Elisa-Betta.

—::—

Ordspråk m. m.

Det var en gång i ett sällskap tal om, vilket land som hade de flesta ordspråk om kvinnor och Maxim Gorki lär ha skrutit med, att intet land har så många och så expressiva som hans och anförde ett par av dem. Ett lyder: "Slå din hustru med yxskaftet. Om hon faller omkull, snyftar och flämtar, så lurar hon dig — giv henne litet mer!" Eller: "En hustru är två gånger förtjusande — på sin bröllopsdag och sin begravningsdag". Eller: "Gör vad du vill med kvinnor och boskap!" Eller: "Ju mer du tuktar din hustru, dess bättre blir soppan".

Vilken gentilhomme av sin tid var ej la Rochefoucauld och här är ett av hans uttalanden om "damerna, Gud välsigne dem!"

"Kvinnorna behöva icke något förstånd — alldeles som vi nöja oss med några få ord talade av en papegoja".

Lady Battersea berättar oss i sina *Memoarer* om en inskription över ett gammalt slott i Norfolk — lyckligtvis i latin. Förf:n undrar om ingen brud, som gjorde sitt intåg i slottet, av sin brudgum begärde förklaring över den i ögonenfallande inskriptionen. Antagligen har hon trott att den var en vacker hälsning till hennes nya hem och låtit sig nöja därmed. I översättning lyder den älskliga hälsningen till den unga bruden i det nya hemmet sålunda:

"Vad är värre än en tigrinna? En demon. Vad är värre än en demon? En kvinna. Vad är värre än en kvinna? Intet.

Sådan har domen varit av präster, lärare och författare, och ändå undrar man över ett enda ord av protest.

Ancina.

(Låt oss icke glömma allt det goda, som mannen *också* sagt om kvinnan!

Korr.-läserskans anm.).

Sol och Tvättäkta
Gardiner, Bomull från 90 öre Silke från Kr. 1,50.
Möbeltyger, i bomull från 2 kr. i ylle från 5 kr.
KNUT HEURLINS HEMSLÖJD
KORSGAT. 8, GÖTEBORG SÖDERGAT. 26, MALMÖ

Återkommen från en studieresa i Paris har undertecknad ånyo öppnat sin **MÅLARSKOLA** i atelier Föreningsgatan 32
Ingeborg Westfelt-Eggertz.
Undervisning meddelas i teckning, pastell-, akvarell- och oljemålning.

Franska Linnesömnads Atelieren
utför beställningar av *Utstyrslar* m. m. i alla prislägen. Tillklippning, mönster och material erhålles. Tel. 186 95. **Kungsgatan 34.**

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN
Av **Florence Warden.**
Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

26

Då den unga flickan endast skakade på huvudet utan att svara, fortfor han inträngande: — När ni själv sagt så mycket, så låt också mig säga min åsikt om denne man. Han är i en viss grad fängslande, han har ett lätt och muntert sinnelag, men han är svag, opålitlig och, om jag inte misstar mig alltför mycket har han även andra egenskaper, som äro allt utom tilltalande.

Hon böjde på huvudet.

— Ni har alldeles rätt, medgav hon, men allt detta visste jag redan, då jag gav honom mitt ord. Jag vill inte handla lågt och ovänligt. Jag avskyr den tanken. Mitt ord måste jag hålla. Den omständigheten att hans karaktär icke är stark, icke på långt när så stark som min gör att jag känner mig ännu mera bunden vid mitt ord.

Mallory vände sig bort, liksom kunde han icke uthärda den vändning samtalet tagit, men innan han hunnit verkställa sitt beslut att skynda bort, lade Lilith sin hand på hans arm.

— Gå inte! bad hon förtvivlad, gå inte från mig på det sättet! Ni får inte vara ond p mig! Kom ihåg att jag i hela världen inte har någon mer än er att tala med, att lita på. Om ni är hård mot mig och behandlar mig så, som jag kanske förtjänar, krossar ni mitt hjärta.

Åter veknade Mallory.

— Men vad kan jag då göra? frågade han med milt förebrående stämma. Ni vill inte låta mig hjälpa er. Vad tjänar det till, att jag protesterar och söker övertala er, när ni inte hör på mig, när ni inte vill göra det enda förnuftiga, som här är tänkbart. Den där personen är icke värd er, det vet ni mycket väl. Om ni gifter er med honom, blir ni med visshet olycklig. — Men, tillade han plötsligt, vad säger er mor om saken?

Lilith drog förvirrad till sig sin hand och dröjde en rundlig tid med sitt svar.

— Hon har förändrat sig mot honom. På ett alldeles oförklarligt sätt har hon förändrat sig mot honom. medgav hon med nedslagna ögon.

Mallory grep girigt efter den förhoppning, som syntes honom innesluten i dessa ord.

— Hon önskar kanske i själva verket, att ni inte gifter er med honom?

— Hon var ovänlig mot honom i dag, det är allt vad jag kan svara på er fråga, sade Lilith. Men jag tillstår, att hennes sätt att behandla honom tvingade mig att vara vänligare mot honom, än jag eljes skulle varit. Jag hade en känsla av, att jag var den enda vän han äger.

Mallory höjde otåligt på axlarne.

— Ni kan vara övertygad om att fru Ames har grundad anledning att behandla honom som hon gör. Hon har kanske fått veta något om honom, som gör att hon nu vet vad han verkligen går för.

Lilith skakade på huvudet.

— Det har aldrig varit någon hemlighet för henne, svarade hon med ett trött tonfall. Jag kan gärna säga er, att den stackars hr Smith — det namnet duger lika bra som något annat — icke alltid uppfört sig på bästa sätt.

— Det kan jag mycket väl tänka mig, svarade Mallory torrt.

Lilith såg upp med en snabb blick.

— Jag antar, att det är mycket dumt och kvinnligt, men det som tilltalar mig mest hos honom är just den omständigheten, att han icke alltid varit sådan, som han bort vara.

Mallory höjde åter på axlarne.

— Naturligtvis, sade han ironiskt. Unga flickor brinna alltid av åstundan att få spela den räddande ängelns klädsamma roll. Om ni håller på så där, skall ni till sist lyckas att göra mig ursinnig.

Lilith vred hjälplöst sina händer och ögonen fylldes med tårar.

Denna rörande syn kom hans hjärta att skälva. I nästa ögonblick hade han böjt sig ned över henne och deltagande lagt sin arm kring hennes skuldra.

— Ni är oberäknelig, ologisk, nästan utan alla principer, sade han med en ton, som mildrade ordens innebörd. När det hela tiden varit ert fasta beslut att gifta er med den där personen, så hade ni ingen rätt att väcka min kärlek.

— Det vet jag mycket väl, att jag inte hade, snyftade Lilith, och jag ville inte häller göra det.

Förblindad av tårar böjde hon huvudet så djupt, att han icke kunde se hennes ansikte.

— Det var så svårt att låta bli, fortfor hon. Ja, ni vet själv, att det var omöjligt. Det var mig en fröjd att se ert ansikte, att höra er röst. Jag uppmuntrade er, som ni kallar det, utan att själv vilja det. Ni tror mig ju?

Hon lyfte upp sitt tårdränkta ansikte och såg på honom.

— Jag har redan förlåtit er, ehuru ni egentligen inte förtjänar det, sade han milt. Men förstår ni då inte, att ni driver allt längre och längre ut, och frågar ni er aldrig själv var det skall sluta?

Lilith svarade med en stämma knappast möjlig att förstå på grund av hennes häftiga snyftningar.

— Slutet — ja, det är att jag aldrig får se er mer.

— Aldrig! utstötte Mallory.

Lilith gav honom en förtvivlad blick.

— Det är nödvändigt, viskade hon, men — icke ännu. Jag skulle inte kunna bära det nu.

— Ni tycks inte tänka på den sorg ni vållar — andra, utbrast Mallory i förebrående ton.

Lilith ryckte till.

— Jag är självisk, viskade hon. Förlåt mig. Om en eller annan dag skall jag kanske ha nog styrka för att undvika ett sammanträffande med er.

De stodo tysta några minuter upptagna av sina tankar och känslor, tills ljudet av steg bakom häcken återkallade dem till verkligheten. Mallory vände sig mot henne, och hans ansikte uttryckte djupt allvar.

— Och vad skall ni göra med den där mannen, den där Smith, frågade

ORREFORS

har uppnått internationellt erkännande för sina *graverade konstglas.*

Materialets egen charm, gedigen konstnärlighet i form och utsmyckning jämte alla grader i prislägen ha åt Orrefors konstglas skapat en berättigad popularitet.

På begäran göras av konstnärerna S. Gate och E. Hald förslag till hedersgåvor, anpassade efter visst prisläge med inkomponerade dedikationer, monogram, vapen. etc.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG

Varje förståndig husmoder

använder

Pellerins Margarin

i hushållet

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Mjölk
levereras direkt till hushåll från
Almekärrs Gård
Tel. Göteborg 2755. Lerum.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

Bikten.

Ur en prästs minnen.

Av *SÖREN VOLDBORG.*

Det är icke ett av de minnen jag gärna dröjer vid. Tvärtom, det stämmer alltid mitt sinne till allvar. Men det har ju också sin nytta.

Det var en vinterafton. Sent. Jag satt i mitt rum och arbetade. Då körde en vagn in på gården. Jag förstod vad det gällde. Antagligen ville man hämta mig till annexförsamlingen. Ja, mycket riktigt. Pastorn måste äntligen följa med till en av gårdarne ute på heden. Hustrun låg i själatåget och hon önskade att få tala med en präst.

Jag skyndade i pälsen, och så gick färden en mils väg ut på heden.

Jag kände inte vidare till folket där borta på gården. I kyrkan hade jag aldrig sett dem. Men man tog emot mig vänligt och tackade för att jag velat göra mig besvär så sent på kvällen. — Det fattades bara, tänkte jag, att jag skulle väntat till följande dag!

Inne i sängkammaren vid sidan av dagligrummet låg hustrun. Hon var allvarligt sjuk med hög feber. Hon visste, att hon skulle dö, sade hon. Hon hade förstått det på läkaren, som varit där tidigare på kvällen. Och nu var det något hon ville anförtro prästen, innan hon för alltid slöt sina ögon.

Hon låg länge utan att få mod att börja, och jag gjorde ingenting för att hjälpa henne.

Slutligen grep hon med sin feberheta hand om min och kramade den hårt. Och så kom det då, allt det som tyngde hennes hjärta så hårt.

Det var en bikt, en förfärlig, en ohygglig bikt, den fasansfullaste jag någonsin hört. Hon slog upp sitt hjärtas dörr på vid gavel för mig, och det var en fruktansvärd syn jag såg. Ett liv i smuts, ett liv, bestående av fall efter fall, det ena djupare än det andra. Och ingen anade något av allt detta. Icke hennes make, icke heller hennes barn, fastän de voro vuxna, kände till något av allt vad hon varit ute i. Endast hon själv kände sitt livs förfärliga hemlighet och så de män som voro medansvariga för hennes skam och skuld.

Det är icke min vana att vyssja dem till ro som bikta sin synd — den elden skall man icke släcka. Jag påminde henne om hennes ansvar inför Gud och människor och jag gjorde vad jag kunde för att fördjupa det hos henne som jag antog vara hjärtats ånger.

Men så talade jag också med henne om honom, som lidit för våra överträdelser och missgärningar och tröstade henne med att det finnes något, som är större än människornas synd, och det är Guds nåd.

Det föreföll mig som om vart och ett av de ord jag uttalade funnit vägen in till hennes innersta. Hennes hjärta påminde mig om den förtorkade jordmånen, vilken suger till sig varje droppe regn.

Hon tackade mig och bad mig återkomma dagen därpå.

När jag sade farväl ute i dagligrummet, berättade jag, att jag lovat återkomma nästa dag.

— Nästa dag, upprepade sjuksköterskan. För henne finns intet "i morgon" på den här jorden. Innan solen går upp, är hon borta.

— I dag har det förunnats dig att vara en medmänniska till litet hjälp, sade jag till mig själv, när jag åkte hemåt. Och när en präst sanningsenligt kan säga det, så är det en av de största fröjder hans prästkall kan skänka honom.

*

Tidigt nästa morgon körde jag åter ut till annexgården.

Men hur överraskad blev jag inte, när jag trädde in i dagligrummet, där familjen var samlad. Det låg som sol över alla ansikten. Jag fick förklaringen. Under nattens lopp hade det inträtt en kris, och läkaren, som redan varit där, hade förklarat att ett under skett. Nu var faran över.

Då jag ville gå in till den sjuka, hejdades jag av sjuksköterskan på ett egendomligt ohövligt, nästan bryskt sätt: — Pastorn får inte gå in till patienten. Hon har bett mig säga, att hon icke önskar några vidare besök av pastorn. Hon har ingenting att tala med pastorn om. Så var god och besvära sig icke med att komma hit vidare.

Det var med tungt sinne jag åkte hemåt. Jag som trodde att det var en synderska som öppnade sitt hjärta för Gud! Jag som trodde, att det var en synderska som omvänt sig till Gud. Och vad var då, det hela? *Ångest,* ingenting annat än ångest för Gud, framkallad av tanken på döden.

Sedan den dagen har jag suttit vid många dödsbäddar och hört mången bikt.

Det är många som den sista natten öppnat sina hjärtan för mig och låtit mig se dit in. Men för varje gång har jag tänkt på den natten då jag lär borta på den jutska hedegården lyssnade till kvinnans bikt, och den tanken har alltid tvingat sig på mig: Vad är månne detta? Är det blott en syndares ångest för Gud. Eller är det verkligen en förtappad son eller dotter, som vänder åter till fadershemmet?

Ty en sak lärde jag mig den där natten ute på heden och det är, att det är skillnad mellan fruktan och ångest för Gud.

(Nationaltidende).

—::—

EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

VIKING harvänner i alla delar av Sverige. En pålitlig vara blir alltid omtyckt, och när Viking lovar att ge dina skor en djup smetfri glans samt konservera lädret, håller den också sitt löfte.

VIKING

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS
BRÖD

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet, Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

GÖTEBORGS
LINOLEUM-
MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & Co
Kungsportsplatsen 2
Billiga priser ~ Största urval
Förmånliga betalningsvillkor

BREVLÅDA.

Konvalescent. De efterfrågade numren kunna erhållas å vår expedition, Magasinsgatan 12. Obs. den ändrade adressen!

Kvinna. Inlägget är ur många synpunkter alltför sårande att kunna införas.

Intresserad. Vi ha telefonkalender, adresskalender, taxeringskalender etc. för den slags intresse. Litterära kalendrar sysselsätta sig, oss veterligt, icke med slika privatangelägenheter.

M. L—m, Örebro. Vi tacka för intresset, men måste avböja.

Syster. Så gärna. Var god avlägg oss ett besök skola vi ordna saken för era "vänner".

Företagsam. Det kan bli för mycket också av den varan. Förslaget — nej tack!

Insändare av genmälen till diskussionen: "Bör man fordra mera av kvinnan än av mannen". Vi utlova icke införande av fler inlägg än dem, som till det redan sagda utgöra en ny synpunkt på frågan.

—::—

Praktisk Friluftsskola
med pension öppnas på vårsidan i Alfhem. Språk, matematik, slöjd m. m. Prospekt fr. Kvinnornas Tidning, Gbg.
H. Lempke.

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderklä der, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

BILLIGA MATTOR

Ett större nyinkommet parti Imit. Smyrnamattor i god kvalitet, vackra färger och mönster utsäljas till nedanstående extra låga priser:

Storlek:	40×80 -	50×100 -	60×120 -	160×235
Pris pr st.	1: 65	2: 50	3: 50	17: —
Storlek:	200×300 -	250×300 -	300×400	
Pris pr st.	27: —	42: —	55: —	

Wilton-, Axminster-, Kidderminster- och Kokosmattor till oerhört billiga priser. Order till landsorten mot efterkrav.
A.-B. CARL JOHNSSON, Kungstorget 2, GÖTEBORG.

Extra prima
DAMKLÄDE
Dameskimå, Mocka och Matelassé i ett flertal moderna färger utsäljes billigt direkt från lager.
S. Ericson, Klädeslager.
Kungsgatan 32, 2 vån.

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERT'Z Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör *Ziwert'z Eftr. i Göteborg.*
Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
125 AVDELNINGSKONTOR
FÖRMYNDAREMEDEL,
vilka enligt lagen av den 27 juni 1924 skola för myndlings räkning nedsättas i bank, mottagas till vård och förvaltning.
För under 1924 verkställda förmyndaredepositioner av värdehandlingar beräknas ingen förvaltningsavgift för tiden till den 1 januari 1925.

Ingeborg Westfelt-Eggertz
har efter en nyligen avslutad studieresa till Paris ånyo öppnat sin välkända målarskola i atelieren å Föreningsgatan 32. Intresserade kunna där, under den framstående konstnärinnans säkra och insiktsfulla ledning, erhålla undervisning i teckning, pastell-, akvarell- och oljemålning. Vi rekommendera den välkända målarskolan på det varmaste!

—::—

han hårt. Han synes tämligen ohågad att ge sig i väg.

— Jag antar, att vi inte kan skicka bort honom, förrän han blir lite bättre, sade Lilith hjälplöst.

Mallory höjde på axlarne.

— Han är stark nog för att resa till världens ände, om han själv vill, brummade han. Jag skall låta fru Ames veta det.

Lilith grep krampaktigt om hans arm och såg på honom med ögon, bräddade med ångest.

— Gör det inte! Tala inte med henne om honom, om ni kan undvika det, viskade hon.

— Varför det?

Men Lilith svarade icke. Hon fäste med en åtbörd hans uppmärksamhet på att någon syntes borta på vägen och med ett brådskande farväl försvann hon in i parken till Old Court.

———

XVI.

Lilith ilade med snabba steg tillbaka till villan. I förhallen blev hon stående ett ögonblick för att överlänka, hur hon skulle handla.

Mr Smith löste problemet för henne. Dörren till vardagsrummet stod på glänt, och innan hon hunnit fatta något beslut kastades den upp på vid gavel, och den unge mannen kom ut. Ehuru Lilith icke hyste någon önskan att vara ovänlig, kunde hon dock inte låta bli att tycka att han överdrev den svårighet han hade att släpa sig fram över golvet till henne. Det föreföll henne också, som om ett elakt uttryck legat i hans ögon, då han i rätt brutal ton utbrast:

— Har du äntligen blivit kvitt den där gynnaren.

— Vilken gynnare?

— Den där doktor Hjälplös, Mallory, Mellery eller vad han nu kallar sig. Han är inte mera läkare än jag, men jag begriper nog varför han kommer hit.

Lilith rätade på sig i hela sin längd.

— Han kom för att se till en ung man, som jag trodde vara sjuk, men som jag nu förstår bara är ond och full av elakhet, svarade hon torrt.

Då han såg, att hon på fullt allvar var missnöjd, brast han i skratt och slog över i en annan ton.

— Där träffade du pricken, Lit! Jag är verkligen ursinnig. Men det är ju inte underligt, när jag ser vilka blickar du ger den där gynnaren, med vars ståtlighet och utseende jag inte kan upptaga tävlan.

Hans röst hade plötsligt fått en bitter, förtvivlad klang. Lilith återvann sin självbehärskning, gav honom ett tecken att följa med in i vardagsrummet och frågade, sedan hon stängt dörren, med allvarlig röst:

— Vad menar du med att säga sådana saker till mig, Eric?

Han vågade icke visa någon otålighet över hennes högdragna ton. Han blev ödmjuk och bönfallande.

— Kan du förneka, att du talat och flirtat med honom, medan jag försökt uppbjuda mina sista krafter för att kunna avlägsna mig härifrån?

— Jag flirtar aldrig, det vet du mycket väl.

— Vi skall inte tvista om ord. Jag befinner mig inte i en sådan ställning, att jag vågar opponera mig. Jag tackar dig för att du tagit emot mig vänligt och jag vill inte missbruka din vänlighet. Jag kunde kanske haft rättighet att vänta lite mera hänsyn än vad som visats mig, men jag vågar inte beklaga mig. Jag reser tillbaka för att arbeta och söka gottgöra det jag brutit. Jag skall aldrig besvära dig mera.

Hans röst hade sjunkit till en nästan ohörbar viskning. Utan att räcka henne handen vände han sig mot dörren. Men han vacklade, när han gick över golvet och hans hand famlade efter låsvredet.

Ehuru Lilith innerst inne icke trodde på äktheten av denna svaghet rörde den henne i alla fall.

— Eric, Eric, bad hon, säg inte, att vi äro hårda mot dig. Res inte i dag. Du får gärna stanna här ett par dagar, tills du känner dig starkare.

Utan att vända sig om skakade mr Smith avböjande på huvudet.

— Jag går upp till mamma och ber henne uppmana dig att stanna fortfor Lilith. Sätt dig ner så länge och vänta.

Hon skyndade förbi honom och sprang uppför trappan till moderns rum. Fru Ames gick under häftig sinnesrörelse av och an. Hon vände sig ivrigt mot dottern.

— Har han gått? frågade hon svagt.

(Forts.).

—::—

GIV
Viola
Elsa
och
Edit
Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

KOL VED
COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

K BERGMANS, STOCKHOLM
Smakfulla och sköra
DELIKATESSBRÖDSORTER
Rekommenderas. I. p. tel. 40928.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

BRÄNSLE
alla slag.
Göteborgs Bränsle- och Skogsbyrå
Tel. 16782 och 1121.

Färsk Fisk & Hummer
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 9580, 15380